

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНСТРУКЦІЯ

з охорони праці № 3а/р

для викладачів, старших лаборантів, студентів, які працюють в
лабораторії фітопатології та ентомології

Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом ректора Сумського НАУ
№ 296-К від «07» 08 2017 р.

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 301/р
для викладачів, старших лаборантів, студентів, які працюють в лабораторії
фітопатології та ентомології

1. Загальні положення

1.1. До виконання робіт в лабораторії допускаються викладачі, старші лаборанти та студенти, які пройшли первинний інструктаж з охорони праці з реєстрацією в журналі інструктажів (надалі для співробітників – повторний інструктаж з періодичністю 1 раз в 6 місяців).

1.2. При виконанні лабораторних робіт використовується наступне обладнання: мікроскопи, бінокляри, лупи, освітлювачі, сушильні шафи, термостати, ваги, пінцети, скальпелі, препарувальні голки, чашки Петрі, спиртові горілки, шпателі, постійні та тимчасові препарати, колекційний матеріал збудників хвороб, типів пошкоджень, колекції шкідників.

1.3. В лабораторії забороняється:

- вхід та вихід без дозволу викладача;
- пити, їсти, палити;
- працювати без білих халатів;
- знаходитись у верхньому одязі;
- використовувати лабораторне обладнання не за призначенням;
- виконувати дії не пов'язані з виконанням лабораторних робіт.

1.4. Під час виконання лабораторних робіт можуть діяти такі небезпечні фактори:

- електричний струм;
- опіки;
- механічні травми;
- падіння предметів;
- отруєння.

1.5. Особи, які порушили вимоги даної інструкції, залежно від характеру порушень, притягуються до дисциплінарної, матеріальної, адміністративної та кримінальної відповідальності.

1.6. Вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння.

1.7. У разі виникнення нещасного випадку сповістити відділ охорони праці, керівника та куратора групи.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Лаборант готує лабораторне обладнання, перевіряє заземлення, цілісність електропроводки, санітарний стан, стійкість приладів; готує відповідні колекції шкідників чи гербарій збудників хвороб.

2.2. Вивчити послідовність дій виконання роботи.

2.3. Ознайомитись з інструкцією по експлуатації приладів.

2.4. Перед виконанням роботи переконатися у вірності вибору матеріалів.

3. Вимоги безпеки під час виконання лабораторно-практичних робіт з фітопатології та ентомології

- 3.1. На заняттях повинна зберігатися тиша, порядок і дисципліна;
- 3.2. Дотримуватись правил безпеки при використанні електроприладів;
- 3.3. Студент виконує тільки ту роботу, яка доручена викладачем чи старшим лаборантом;
- 3.4. Під час виконання роботи забороняється:
 - вмикати електричні прилади без дозволу викладача;
 - нахилитись близько і не вдихати спори грибів в чашках Петрі
 - пробувати на смак заспиртовану колекцію жуків;
 - пробувати на смак гербарій зразки збудників хвороб;
 - розмахувати препарувальними голками, пінцетами, скальпелями при приготуванні препаратів;
 - псувати лабораторний посуд, колекційний та гербарний матеріал;
 - розливати на одяг та шкіру розчини для фіксування колекційного матеріалу;
 - смітити при роботі з сажковими грибами, для запобігання потрапляння спор в очі та дихальні шляхи.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1. Розставити мікроскопи та бінокляри на місце.
- 4.2. Прибрати робоче місце.
- 4.3. Вимкнути електрообладнання.
- 4.4. Колекційний матеріал розкласти по видах і поставити в шафу на зберігання.
- 4.5. Вимкнути освітлення.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. Надання першої допомоги при ураженні струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або, застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності в потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

- 5.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься в ньому на рану і зав'язати її бинтом.

Якщо індивідуальний пакет відсутній, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку та таке інше. На місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

- 5.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку зафіксувати шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба.

- 5.4. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, не можна відкривати пузири, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.5. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку угору;

- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4-5 хвилин, якщо кровотеча зупинилась, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровеносних судин, які живлять поранену область, при допомозі згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.6. Порядок дій у разі пожежі:

- повідомити за телефоном 101 або 22-52-05 пожежну частину;

- сповістити керівника; - і-

- приступити до гасіння пожежі;

- організувати евакуацію людей.

5.7. У разі виникнення аварійних ситуацій повідомляти керівника та відділ охорони праці.

РОЗРОБЛЕНО:

ведучий курсу фітопатології

Т.О.Рожкова

ведучий курсу ентомології

В.М. Деменко

ПОГОДЖЕНО:

завідувач кафедри захисту рослин
ім. доц. А.К. Мішньова

В.А. Власенко

начальник відділу охорони праці

В.І. Лісенко

провідний юрист

Т.О. Щерба